

- b) hvor anvendelse af disse metoder til opretholdelse af samfundsordenen ikke er mulig, skal de myndigheder og domstole, der behandler straffesager, tage hensyn til disse befolkningsgruppers sædvaner med hensyn til sådanne sager.

Artikel 9.

Med undtagelse af de tilfælde, der ved lov er foreskrevet for alle samfundsborgere, skal det være forbudt og strafbart efter loven at kræve tvungne personlige tjenesteydelser under nogen form, mod eller uden løn, af medlemmer af de pågældende befolkningsgrupper.

Artikel 10.

1. Personer tilhørende de pågældende befolkningsgrupper skal beskyttes mod utilbørlig sikkerhedsforvaring og skal kunne anlægge sag med henblik på en effektiv beskyttelse af deres fundamentale rettigheder.

2. Ved idømmelse af straf efter den almindelige lovgivning, for så vidt angår medlemmer af de pågældende befolkningsgrupper, skal der tages hensyn til disse befolkningsgruppers kulturelle udvikling.

3. Anvendelse af resocialiseringsmetoder skal foretrækkes fremfor anvendelse af fængsling.

II. Fast ejendom.

Artikel 11.

De pågældende befolkningsgruppers kollektive eller individuelle ejendomsret over den jord, som disse befolkningsgrupper efter traditionen besidder, skal anerkendes.

Artikel 12.

1. De pågældende befolkningsgrupper må ikke uden deres frivillige samtykke flyttes fra deres sædvanlige områder undtagen i medfør af nationale love og administrative forskrifter af hensyn til statens sikkerhed eller af hensyn til den økonomiske udvikling i landet eller til de nævnte befolkningsgruppers sundhed.

2. Når det i disse tilfælde undtagelsesvis er nødvendigt at flytte disse befolkningsgrupper, skal der gives dem jord, der er mindst lige så god som den, de hidtil har besiddet, og som er egnet til at dække deres nuværende behov og fremtidige udvikling. I tilfælde hvor der er muligheder for anden beskæftigelse, og hvor de pågældende befolkningsgrupper foretrækker at modtage erstatning i penge eller naturalier, skal de have en sådan erstatning med de fornødne garantier.

3. Tvangsforflyttede personer skal have fuld erstatning for tab eller skade, der måtte være en følge af en sådan flytning.

Artikel 13.

1. Gældende praksis for overdragelse af ejendomsret og udnyttelse af jord, der er opstået ved de pågældende befolkningsgruppers sædvaner, skal respekteres inden for rammerne af nationale love og administrative forskrifter, for så vidt de dækker disse befolkningsgruppers behov og ikke er til hinder for deres økonomiske og sociale udvikling.

2. Der skal drages omsorg for, at personer, som ikke er medlemmer af de pågældende befolkningsgrupper, ikke kan udnytte disse sædvaner eller disse befolkningsgruppers eventuelle mangel på forståelse af lovene til at sikre sig ejendomsretten til eller udnyttelsen af jord, der tilhører disse personer.

Artikel 14.

De nationale landbrugsprogrammer skal sikre de pågældende befolkningsgrupper den samme behandling, som ydes andre grupper af det pågældende samfund med hensyn til

- a) tildeling af yderligere jordarealer til disse befolkningsgrupper, når det område, de har, ikke er tilstrækkeligt til at give dem det nødvendige til livets ophold eller til en eventuel forøgelse af befolkningen;
- b) tilvejebringelse af de nødvendige midler til udnyttelse af de jordarealer, som disse befolkningsgrupper allerede besidder.

III. Hvervning og arbejdsvilkår.

Artikel 15.

1. Enhver medlemsstat skal inden for rammerne af det pågældende lands love og administrative bestemmelser træffe særlige foranstaltninger til at sikre arbejderne inden for de pågældende befolkningsgrupper en effektiv beskyttelse med hensyn til hvervning og arbejdsvilkår, så længe de ikke kan nyde godt af den beskyttelse, der ved lov ydes arbejderne i almindelighed.

2. Enhver medlemsstat skal gøre, hvad der står i dens magt for at forhindre forskelsbehandling mellem de arbejdere, der hører til de pågældende befolkningsgrupper, og andre arbejdere, i særdeleshed med hensyn til

- a) adgang til beskæftigelse, herunder beskæftigelse, der kræver faglært arbejdskraft;
- b) lige løn for arbejde af samme værdi;